

Manitou verreiker vervangt een trekker

Tillen en verplaatsen is een belangrijke activiteit op veel landbouwbedrijven. De te verplaatsen eenheden zijn steeds zwaarder en vaak is een hoge stapeling verlangd. Als heftruck en frontlader geen uitkomst meer bieden, is de verreiker een uitstekend alternatief. In dit rapport is de succesvolle Manitou MLT het onderwerp met speciale aandacht voor de 633-serie.

Tekst en foto's: Kees van Putte

De Manitou MLT-verreikerserie is specifiek ontwikkeld voor de agrarische sector. De letters M, L en T staan respectievelijk voor 'Manitou', 'Loader' en 'Telescopic'. De aanduiding MLT wordt altijd gevolgd door een typeaanduiding waaruit de hefhoogte en capaciteit te halen zijn (zie tabel 'Prestaties en afmetingen'). Achter deze aanduiding staat over het algemeen nog een aanduiding van het motorvermogen. Beschikbaar zijn Perkins-motoren met een vermogen van 81, 104 en 123 pk (60, 76 en 90 kW). Bij de nieuwste typen is de 104 pk (76 kW) motor vervangen door een 101 pk (74 kW) motor. De MLT 633 is zijn opvolger de MLT 634 zijn de laatste jaren het meeste verkocht.

Kenmerken

Om zonder problemen hoge belastingen aan te kunnen, heeft de MLT-verreiker een massief chassis dat uit één blok bestaat. Manitou heeft

ervoor gekozen om de motor dwars op de zijkant van de verreiker te plaatsen. Dit geeft een beter zicht vanuit de cabine. Het motorvermogen wordt via een door Manitou gepatenteerde haakse overbrenging overgebracht op de voor- en achteras. Het transmissiesysteem is uitgerust met een koppelvormer (met vloeistofkoppeling) om zware arbeid zonder problemen uit te voeren. Een 5-versnellings Powershift is optioneel verkrijgbaar om de verreiker nog gebruiksvriendelijker te maken.

Bij het ontwerpen van de verreiker is zoveel mogelijk rekening gehouden met de mobiliteit. Met een breedte en hoogte van 2,30 m kan de machine op plaatsen te komen waar andere machines niet meer passen. De vierwielbesturing maakt een draaicirkel van slechts 3,70 m (MLT 633) mogelijk. De zogeheten krabbesturing, waarbij alle vier de wielen dezelfde kant op zijn gedraaid, maakt het mogelijk om obstakels van opzij te benaderen.

Prestaties en afmetingen

	MLT 526	MLT 629	MLT 633	MLT 730
Hefhoogte (m)	5,15	6,05	6,05	6,90
Capaciteit (kg)	2.600	2.900	3.300	3.000
Totale breedte (m)	2,01	2,30	2,30	2,30
Totale hoogte (m)	2,06 of 2,21	2,30	2,30	2,30

Hydrauliek

Optie is om een speciale Load Sensing Ultra (LSU) in het hydraulisch systeem van de Manitou-verreiker te integreren. Bijna alle kopers maken hiervan gebruik. Load Sensing betekent dat er precies de hoeveelheid olie gebruikt wordt die nodig is. Ultra betekent dat alle hydraulische functies, dus eveneens in- en uitschuiven van de telescoop, als extra functie proportioneel bediend kunnen worden. Het motortoerental is niet de bepalende factor voor de olietoevoer. Uniek aan het Load Sensing systeem van Manitou is een speciaal ventielblok (DDIC) waardoor je meerdere hydraulische functies tegelijk kunt uitvoeren onafhankelijk van de belasting. Handelingen zoals het uitschuiven van de giek, het heffen en het openen van een gemonteerde grijper kun je dus tegelijkertijd uitvoeren. Bij de nieuwste typen zijn de meeste handelingen zonder noemenswaardige schokken uit te voeren. De grootste machines hebben een hydrauliekpomp met een capaciteit van 150 l/min. Om deze zonder problemen te gebruiken, kun je het beste de motor van 123 pk nemen. De hydrauliekleidingen zijn zoveel mogelijk weggewerkt om eventuele beschadigingen te voorkomen. Het systeem heeft ingebouwde slangbreukbeveiligingen voor het geval dat de motor uitvalt of een hydrauliekleiding barst.

Gebruik

In het verleden was er vaak kritiek op het comfort en bedieningsgemak van verreikers in het algemeen. Manitou heeft haar best gedaan om deze problemen zo goed mogelijk op te lossen. Zo is de stabiliteit verbeterd en is er veel aandacht geweest voor het absorberen van schokken. De ruimte in de cabine en het zicht naar buiten zijn niet optimaal, maar dat is inherent aan de taak en constructie van een verreiker. Het zicht rondom is in vergelijking met het verleden sterk verbeterd door de motor aan de zijkant te plaatsen en door het lage scharnierpunt van de giek. Ook voldoet de cabine met gesloten deur aan alle geluidsnormen. Het bedieningsgemak is prima, alle bedieningsorganen zijn binnen handbereik. De reguliere onderhoudspunten zijn, net als de smeerpunten, zoveel mogelijk vrijgemaakt.

Prijs

Wie een Manitou MLT-verreiker wil aanschaffen, moet rekening houden met een prijs tussen 40.000 en 45.000 euro. Hefhoogte, capaciteit en motorvermogen zijn bepalend voor de uiteindelijke prijs. Dit is de prijs voor een machine zonder extra's. Toevoegingen zoals de Powershift-versnellingsbak of een speciale trekhaak brengen de prijs tussen 45.000 en 50.000 euro.

Met de joystick in de cabine bedien je de verschillende hydraulische functies van de giek. Met de optionele Load Sensing Ultra (LSU) in het hydraulisch systeem van de Manitou verreiker kun je meerdere hydraulische functies tegelijk uitvoeren onafhankelijk van de belasting.

Historie

De wortels van Manitou liggen in het westen van Frankrijk. In de jaren vijftig van de vorige eeuw werd daar begonnen met de verkoop van betonmolens en heftrucks. In de daaropvolgende jaren zestig begonnen de contouren van een verreiker zich af te tekenen toen een McCormick trekker werd omgebouwd en uitgerust met een hefmast. Het duurde echter nog tot 1982 voordat de eerste verreikerserie op de markt kwam. Manitou heeft inmiddels negen productielocaties en verkoopt haar machines over de hele wereld. Afgelopen jaar werden ongeveer 9.000 verreikers verkocht, wat goed is voor een marktaandeel van ruim 40 procent.

Vervanger van trekker

Volgens Wim Roose, Manitou Product Manager Benelux, is de MLT een veelzijdige machine: "Als op een bedrijf eenmaal een verreiker aangeschaft is, wordt deze na verloop van tijd voor steeds meer activiteiten ingezet. Op veel bedrijven is de verreiker de meest gebruikte machine. De MLT heeft een simpel aankoppelsysteem op de giek wat ervoor zorgt dat aan- en afkoppelen weinig tijd kost. Op een landbouwbedrijf zijn schuif, bak, palletvork, grijper en kuilsnijder de meest voorkomende toepassingen. Ook kunnen er aanhangers achter de MLT. Hij kan uitstekend als vervanging van een trekker dienen."

Groeimarkt

"Er is sprake van een groeimarkt op het gebied van verreikers", vertelt Wim Roose. "In België wordt één verreiker verkocht tegen vijf trekkers, in Nederland slechts één verreiker tegen 30 trekkers. Het feit dat de gemiddelde bedrijfsgrootte in Nederland toeneemt, leidt tot een toenemende vraag naar verreikers. Natuurlijk speelt toenemende grootte en gewicht van te verplaatsen eenheden ook een belangrijke rol. De verreiker is relatief nieuw in de landbouwwereld. De meeste bedrijven houden bij de aanschaf van een nieuwe trekker vaak vast aan het vertrouwde merk. Een bedrijf dat echter voor de eerste keer een verreiker aanschaf, zal de markt verkennen en zich goed laten voorlichten. Wij proberen door het leveren van kwaliteit en betrouwbaarheid daar op in te spelen." >

Rechts van het stuur zit het overzichtelijke bedieningspaneel met rechtsboven een krachtmeter.

Gebruikers aan 't woord

De MLT 633 heeft met uitgeschoven giek een hefhoogte van 6 m. Eerst gebruikte Erik Doens de verreiker uitsluitend voor het laden en lossen van grote stobalen. Tegenwoordig zet hij de machine veelzijdiger in zoals voor het verplaatsen van losse kunstmest, graszaad, grond en afval.

“Toen Manitou vier jaar geleden besloot de motor op de zijkant van haar verreikers te bouwen, heb ik meteen een MLT 633 aangeschaft. Het zicht naar achteren is veel beter en dat is erg belangrijk voor het uitvoeren van werkzaamheden in een nauwe stal. De MLT voldoet prima. Ik breng er grote balen mee in de schuur, meng en verspreid er het voer mee en ik gebruik hem ook voor grondverzet. Het enige nadeel is dat ik nog een ouder model heb waarin een motor van 100 pk gecombineerd is met een pompcapaciteit van 140 l/min. Als verschillende handelingen tegelijk worden uitgevoerd, komt de motor moeilijk op toeren. Het aankoppelingssysteem op de giek is ideaal: twee haken scharnieren eerst over een buis en vervolgens wordt het systeem vergrendeld. Als ik een nieuwe machine zou aanschaffen, geef ik de voorkeur aan de MLT met zeven meter hefhoogte.”

Rapportcijfer: 8,5

Maatschap Doens-Wijffels heeft in Biervliet (Zeeuws-Vlaanderen) een akkerbouwbedrijf. Op 86 ha kleigrond zijn aardappels, uien, tarwe en graszaad de voornaamste gewassen. Daarnaast wordt veel werk voor de burens verricht. Twee jaar geleden werd een MLT 633 aangeschaft.

Erik Doens: “De draaiuren van de trekkers zijn sterk verminderd.”

“Vroeger deed ik al het laadwerk met de hefmast op de trekker, maar de capaciteit daar-

van was te beperkt. Als ik zie hoe snel het werk met de verreiker nu gaat, zou ik niet meer terug willen. Het is ideaal dat meerdere handelingen tegelijk kunnen worden uitgevoerd. De MLT ga ik voor steeds meer dingen gebruiken. In eerste instantie was het vooral voor het laden en lossen van grote stobalen. Zonder problemen tilt de machine vier grote balen, hij is ijzersterk. Nu gebruik ik hem ook om losse kunstmest en graszaad te verplaatsen. Voor het verplaatsen van grond en afval gebruik ik de duwbak. Door de aanschaf van de MLT heb ik één trekker van de hand kunnen doen en ook de overgebleven trekkers draaien minder uren. De prijs/kwaliteitsverhouding van de MLT is beter dan van de concurrenten. Daarom heb ik voor Manitou gekozen.”

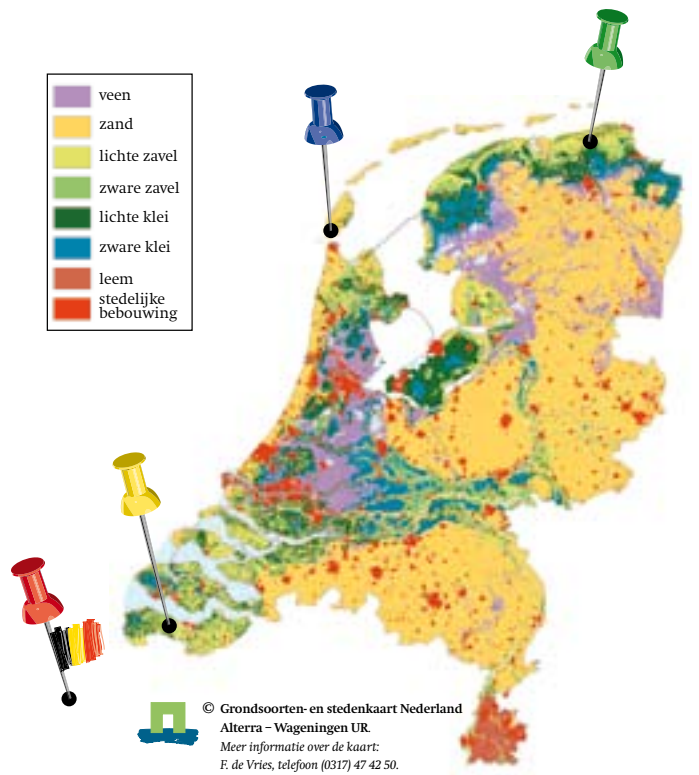
Rapportcijfer: 8

Jan Pieter Bierema combineert akkerbouw en pluimveehouderij op zijn bedrijf in Usquert (Groningen). Dit jaar verbouwt hij 8 ha uien, 5 ha bieten en hij verhuurt 18 ha land voor pootaardappelen. De overige 35 ha bestaat uit tarwe en braak. Door zijn extensieve bouwplan kan hij al het werk aan met één trekker en één MLT 633.

Jan Pieter Bierema: “Een ijzersterke machine met vele toepassingen.”

“De verreiker vervangt een trekker op mijn bedrijf en verzet ook werk dat anders door de loonwerker gedaan zou moeten worden. De MLT wordt onder meer gebruikt voor het laden van kippen, mest en stobalen. Als de sloten gedempt zijn, gebruik ik de MLT om de hopen grond uit elkaar te rijden. Verder wordt hij regelmatig ingezet voor het trekken van aanhangers en voor loonwerk. De motor is ontzettend sterk. In het verleden heb ik er zonder problemen wortelkisten tot 2 ton mee getild. Ik vind het heel belangrijk dat het zicht naar achteren goed is, zeker als er kinderen in de stal lopen. Het scharnierpunt van de giek is laag en de motor zit aan de zijkant. Het enige minpunt is de matige reiniging van de lucht die door het luchtfilter de cabine in gaat.”

Rapportcijfer: 8,5

De **gebroeders Van Leeuwen** hebben in Den Hoorn een gemengd bedrijf op de Texelse zandgrond. Naast de veehouderij met 150 koeien en 350 schapen, telen de broers onder andere 30 ha chipsaardappelen en 20 ha maïs. Een derde belangrijk deel van het bedrijf is loonwerk. De Manitou-verreiker heeft vele toepassingen op het bedrijf.

Piet Wim van Leeuwen: “Een multifunctionele machine waar we niet meer zonder kunnen.”

“In 1998 hebben wij een MLT 630 aangeschaft, omdat de voorlader niet meer voldeed. De verreiker gebruiken we voor alle soorten werk op ons bedrijf. Zo brengen en verspreiden we er stro mee in de koeienstal, laden en stapelen grote balen, verplaatsten er mest en compost mee en brengen er big-bags met een palletvork boven de kunstmeststrooier. We zijn zeer tevreden over het Load Sensing systeem waarmee we meerdere handelingen tegelijk kunnen uitvoeren. We hebben gekozen voor een motor van 120 pk om zonder problemen te kunnen slepen en trekken. In 2000 hebben we de MLT 630 ingeruild voor een MLT 633 en inmiddels staan we op het punt om deze in te ruilen voor een MLT 634. We hebben niet voor een groter type gekozen omdat de wendbaarheid dan minder is.”

Rapportcijfer: 8

Charles van de Velde heeft in Nieuwpoort (België) een gemengd bedrijf. Hij levert jaarlijks 500 ton melk en bebouwt 70 ha zware kleigrond. Hij teelt onder meer tarwe, suikerbieten, silomais en vlas. Vier jaar geleden heeft hij een MLT 633 gekocht die 600 gebruiksuren per jaar heeft.

Charles van de Velde: “De verreiker is voor mij de moderne kruiwagen.”

De Manitou van Erik Doens uit Biervliet heeft een extra trekhaak om zware aanhangers te trekken.

De MLT 633 van achteren bekeken: 2,3 m breed en hoog. Het zicht vanuit de cabine naar achter is verbeterd dankzij plaatsing van de motor aan de rechterzijde van de cabine.

Beoordeling

Plusen

- + Krachtige machine
- + Sneller werken
- + Multifunctioneel
- + Beter zicht naar achteren

Minnen

- Luchtfilter cabine

Kortom

Nadat de Manitou MLT de ons omringende landen veroverd heeft, is de laatste jaren een sterke groei van het aantal verreikers in Nederland waar te nemen. Een verreiker past uitstekend op zowel een akkerbouw als een veehouderijbedrijf dankzij zijn veelzijdigheid. Manitou haalt haar voordeel uit het leveren van een prima kwaliteit voor een aanvaardbare prijs. Voor ieder is er wat wils, want verschillende hefhoogtes en hefvermogens zijn leverbaar. Dit alles naar tevredenheid van de meeste gebruikers.

Ir. C.P. van Putte, namens Heeren XVII, Studievereniging Agrotechnologie, Wageningen Universiteit (Wageningen UR).

